

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
Тетяна КУЗЬМЕНКО

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНОЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІОЛОГІЇ

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній ступінь магістр
освітня програма «Гендерні студії»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 20__/20__
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладач: доц. Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__» __ 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробник: Олег МАЗУРИК, д.соц.н., доцент, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від 31.08. 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – формування у студентів ґрунтовних знань з оціночних досліджень в соціології, а також набуття відповідних умінь їх використання для проведення оцінювання соціальних програм та проєктів, у тому числі з гендерної проблематики.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проєкти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ; термінологію, концептуальну базу та основи сучасної соціологічної теорії та досліджень.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати відповідні ідеї.

3. *Мати навички* пошуку та вибору відповідної інформації, використання методології та концептуальних підстав соціологічного аналізу; дискутувати, представляти і обговорювати власну позицію обраної актуальної проблеми.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Оціночні дослідження в соціології» входить до циклу вибіркових навчальних дисциплін освітнього ступеня «магістр», спеціальності «Соціологія», освітньої програми «Гендерні студії». Вона передбачає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами вмінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх магістрів соціології та їх здатності проведення оціночних досліджень, у тому числі гендерної експертизи та аудиту соціальних програм та проєктів.

4. Завдання (навчальні цілі):

- ознайомлення з метою та завданнями оціночних досліджень в соціології;
- визначення прикладного значення оціночних досліджень;
- опанування організаційно-методичних основ оціночних досліджень;
- ознайомлення із методами оціночних досліджень та відпрацювання навичок проведення соціальної оцінки, соціальної діагностики та соціальної експертизи.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність проєктувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію (СК03);
- Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень (СК04);
- Здатність розробляти та оцінювати соціальні проєкти та програми (СК07).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати теоретико-методологічні засади оціночної діяльності, понятійно-категоріальний апарат та принципи оцінювання	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, дискусія, іспит	10
1.2	Знати принципи, соціальні умови і механізми проєктування та реалізації оціночних досліджень	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, дискусія, іспит	10
2.1	Вміти працювати з соціальною інформацією,	Лекція, практичні	опитування,	10

	даними соціологічних досліджень	заняття, самостійна робота	контрольна робота, іспит	
2.2	Вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	опитування, контрольна робота, іспит	10
2.3	Вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20
4.1	Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	творче завдання, контрольна робота	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)						
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології (ПРО1)	+				+	+	
Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки (ПРО2)		+	+				
Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах (ПРО5)				+		+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Види робіт	Результати навчання	Семестрова кількість балів	
		Min – 36 балів	Max – 60 балів
Усна відповідь, участь у дискусії	PH1.1, PH2.1, PH2.3, PH3.1, PH4.1	«4» x 5 = 20	«6» x 5 = 30
Творче завдання	PH2.3, PH3.1, PH4.1	6	10
Контрольна робота	PH1.1, PH2.1, PH2.2	«6» x 2 = 12	«10» x 2 = 20

1. Робота на практичних заняттях: 30/20 балів
2. Виконання творчого завдання: 10/6 балів
3. Виконання контрольних робіт: 20/12 балів. (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів)

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит (оцінюються PH1.1, PH1.2, PH2.1, PH2.2, PH3.1) – максимально 40 балів. Мінімальний бал успішного складання іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт.

7.2 Організація оцінювання:

Усна відповідь, участь у дискусії оцінюються по факту проведення на практичних заняттях,

бали накопичуються протягом семестру.

Контрольна робота №1 виконується в рамках практичного заняття протягом 2 год. після вивчення теми 4.

Контрольна робота №2 виконується в рамках практичного заняття протягом 2 год. після вивчення теми 7.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	практ.	самост. робота
1. Теоретико-методологічні аспекти оцінювання в соціології				
1	Соціальна політика та оціночні дослідження	2	2	6
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	6
3.	Оціночні дослідження соціальних програм та проєктів	2	2	6
4.	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2		6
	Контрольна робота 1		2	6
2. Практичні аспекти проведення оціночних досліджень				
5.	Кількісний підхід до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	6
6.	Якісний підхід в оціночних дослідженнях	2	2	6
7.	Етичні, правові та професійні стандарти в оцінюванні	2		6
	Контрольна робота 2		2	6
	ВСЬОГО	14	14	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 14 год.

Практичні заняття – 14 год.

Консультації – 2 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики / Пер. з англ. Р. Ткачука та М. Корчинської; Наук. ред. пер. О. Кілієвич. К.: Основи, 2000. 671 с. С. 58-76, 102-122, 166-181, 556-580.
https://www.ipas.org.ua/images/doc/Library/Books/weiss_2000_otsiniuvannia_metody_doslidzhennia_program_ta_polityky.pdf
2. Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. 140 с.
3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. 176 с.
4. Моніторинг та оцінка програм і проєктів. Практичний посібник / Ольга Морозова, Ольга Варецька, Деніел Джонс, Пепукай Чікуква, Тетяна Салок. – Київ: «Оранта», 2008. – 144 с.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с. С. 8-35, 148-155, 304-365, 392-422.
<http://www.aidsalliance.org.ua/ru/metida/2015/Road%20to%20Results%20UA.pdf>
6. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004. <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/may/rideri/Rossi-Evaluation-A-systematic-approach.pdf>

Додаткова:

1. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм: навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. К.: Всеувиго, 2003. 350 с.

2. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с. <http://www.ukreval.org/ua/publikatsiji/uao-publikatsii/241-glosarij-terminiv-z-monitoringu-ta-otsinyuvannya-2>
3. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184.
4. Крапива І.В. Оціночні дослідження соціально конструйованої реальності: потенціал використання в соціології // Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом? : монографія / Колектив авторів, наук. ред. В.І. Подшивалкіна. Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2014. С. 74-94.
5. Купрій В., Паливода Л. Громадська експертиза та громадський моніторинг діяльності органів влади : навч. посіб. / Купрій В., Паливода Л. К. : Макрос, 2011. 200 с.
6. Моніторинг виконання Україною заключних зауважень Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок. Методологічний посібник. Харків, 2019. 80 с.
7. Оценка программ: методология и практика. / Под ред. А. И. Кузьмина, Р. О'Салливан, Н. А. Кошелевой. М.: Издательство «Престо-РК», 2009. 396 с.
8. Хатри Г.П. Мониторинг результативности в общественном секторе: Пер. с англ. М.: Фонд «Институт экономики города», 2005. 276 с.
9. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects Sage, 2004. 213 p.

10. Додаткові ресурси (за наявності):

- The European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- Українське суспільство: соціологічний моніторинг. Інститут Соціології НАН України http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php
- Індекс людського розвитку ООН <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>
- Індекс трансформації Бертельсмана <http://www.bti-project.org/index/>
- Індекс сприйняття корупції <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>
- Індекс управління Світового Банку http://info.worldbank.org/governance/wgi/sc_country.asp
- Вимірювання демократії http://www.democracybarometer.org/links_en.html